

УДК 005.8
UDC 005.8

КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ ТА ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ БАЗИС ІНТЕГРОВАНОГО УПРАВЛІННЯ МЕДИЧНИМИ ЗАКЛАДАМИ

Лепський В.В., кандидат медичних наук, Східноєвропейський університет економіки і менеджменту, Черкаси, Україна

CONCEPTUAL MODELS AND TERMINOLOGY BASE OF INTEGRATED MANAGEMENT OF MEDICAL INSTITUTIONS

Lepskiy V.V., Candidate of Medical Sciences, East European University of Economics and management, Cherkasy, Ukraine

КОНЦЕПТУАЛЬНАЯ МОДЕЛЬ И ТЕРМИНОЛОГИЧЕСКИЙ БАЗИС ИНТЕГРИРОВАННОГО УПРАВЛЕНИЯ МЕДИЦИНСКИМИ УЧРЕЖДЕНИЯМИ

Лепский В.В., кандидат медицинских наук, Восточноевропейский университет экономики и менеджмента, Черкасы, Украина

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Сучасний складний стан та національні особливості Системи охорони здоров'я в Україні, необхідність її реформування згідно до міжнародних вимог і стандартів, впровадження проектно-орієнтованого підходу в усі галузі народного господарювання, у тому числі і в систему охорони здоров'я та необхідність забезпечення її сталого ефективного і конкурентоздатного функціонування та подальшого розвитку вимагають уважного розгляду наявної концепції стратегічного управління у сфері медичних послуг та її адаптації до нових вимог сьогодення у розрізі проектно-орієнтованого підходу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Управлінню медичними закладами присвячено чимало праць українських вчених Радиша Я. Ф., Білінської М. М., Лехана В. М., Слабкого Г. О., Солоненко І. М., Долота В. Д. [1-4]; напрямки, перспективи розвитку і реформування системи охорони здоров'я Україні висвітлюються у [5-6]. Системний підхід до управління медичними закладами запропоновано Клименком П. М., Грабовським В. А. [7]. Масауд Али Алгхдафи А. Султан, Романенко М.В., Ровинская Н.Ю., Данченко О.Б. процес управління та стратегічного планування медичними закладами, як проектно-орієнтованими організаціями, розглядають в розрізі проектного підходу через управління програмами, проектами та портфелями проектів.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття.

Особливість медичних проектів та структури управління проектно-орієнтованим медичним закладом (ПОМЗ) сформували особливість наскрізного процесу, який має ознаки стратегічного управління.

У [12] була висунута гіпотеза про те, що мають місце розриви у системі стратегічного управління медичним закладом.

Для підтвердження або спростування цієї гіпотези слід розглянути процес формування стратегічного плану ПОМЗ та процес досягнення стратегічних цілей. Тобто проаналізувати два протинаправлених процеси.

Процес формування стратегічного розвитку представлено на рис. 1.

Сталий розвиток медичного закладу у стратегічній перспективі, як, до речі, і будь-якої проектно-орієнтованої організації, треба розуміти як досягнення таких макроекономічних показників діяльності, які забезпечать основним стейкхолдерам задоволення їх очікувань. У стратегічній перспективі до основних стейкхолдерів медичного закладу віднесено інвесторів, або власників бізнесу, та споживачів медичних послуг. Це саме та особливість предметної області додають додаткові обмеження до цільової функції та системи управління.

Сталий розвиток ПОМЗ забезпечуватиметься у вигляді конкурентної переваги серед установ, які надають аналогічні послуги, що у свою чергу забезпечить приріст доходності. Цей показник у свою чергу може бути декомпозований на кілька: приріст кількості споживачів медичних послуг,

підвищення якості обслуговування, збільшення цінності для учасників та приріст фінансових показників. Але, надалі, як і для будь якого процесу управління, має місце конфлікт інтересів основних стейкхолдерів проектно-орієнтованої організації (ПОО), який формує відповідне протиріччя.

Рисунок 1 – Процес формування стратегії ПОМЗ

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є пошук шляхів усунення протиріч та формування таких механізмів управління, що задовольнятимуть усіх стейкхолдерів медичних закладів та забезпечуватимуть їх ефективну діяльність та розвиток, як проектно-орієнтованих організацій.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Особливою рисою проектів ПОМЗ є те, що серед усіх проектів, які реалізує медичний заклад, як проектно-орієнтовна організація, лише лікувальні проекти формують фінансовий результат. Усі інші - проекти забезпечення та наукові проекти - є лише витратними, та беруть участь у формуванні фінансового результату опосередковано, через формування приросту цінності для лікувальних проектів.

Але, у будь-якому випадку, формування керуючих впливів для задоволення стейкхолдерів медичних проектів та ПОМЗ на лікувальні проекти має значні обмеження. Ці обмеження мають як зовнішній, по відношенню до ПОМЗ, характер, так і внутрішній. До таких обмежень віднесено: науково доведена ефективність лікування відповідного профілю, протоколи лікування, відповідний перелік ліків, їх вартість, наявність та якість лікувального обладнання, наявність та кваліфікація медичного персоналу.

Тобто, виконання лікувальних проектів жорстко регламентовано протоколом, незважаючи на те, що кожен пацієнт, споживач медичних послуг, є унікальним, його хвороба унікальна, і лікувальний проект у будь-якому випадку має ознаки унікальності.

Ці обмеження унеможливають застосування стандартних моделей, методів та механізмів проектного управління лікувальними проектами для досягнення стратегічних цілей. Наприклад, пряме застосування інструментів управління вартістю лікувального проекту задля збільшення доходності ПОМЗ у стратегічній перспективі неможливе. У конкурентному оточенні ми не можемо збільшити вартість послуги, у рамках протоколу лікування ми не можемо змінити ліки (на дешеві чи дорогі), у рамках наявного обладнання ми не можемо надавати інші послуги.

Це означає, що для стратегічного задоволення основних стейкхолдерів ПОМЗ та забезпечення тим самим його сталого розвитку, задля зміни структури лікувального проекту або додавання йому додаткової цінності у рамках діючої структури треба ініціювати додаткові проекти забезпечення, наукові проекти, комплекс проектів у формі портфелю та спеціальні програми. Наприклад, це може бути програма інформатизації закладу, або програма/портфель освоєння нового протоколу лікування, програма/портфель впровадження нового медичного обладнання, яка включатиме підготовку приміщення, підвищення кваліфікації та навчання персоналу, зміну протоколу лікування та зміну проектів забезпечення.

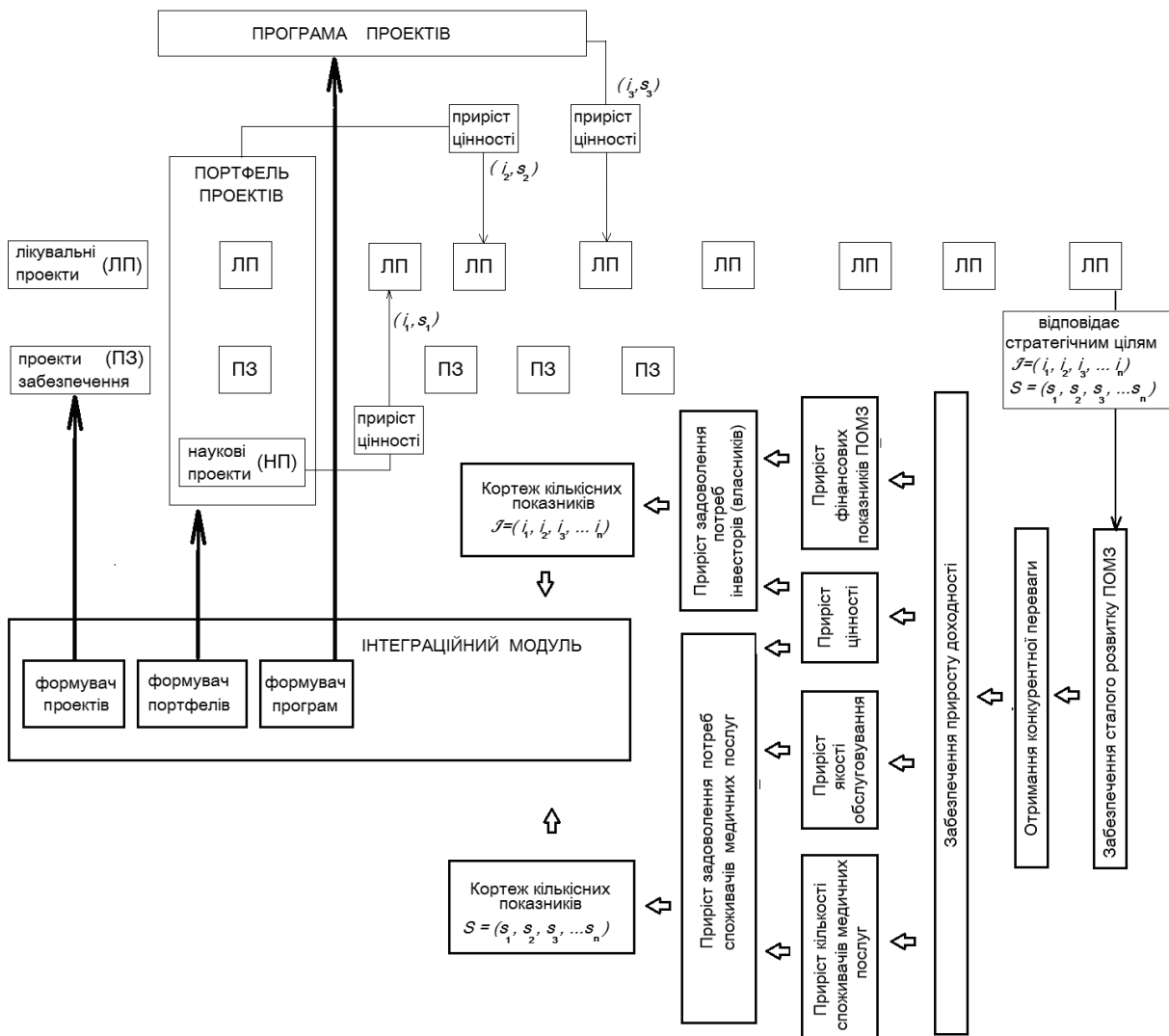

Рисунок 2 – Концептуальна схема інтегрованого управління ПОМЗ

Лише за таких умов можуть бути задоволені інтереси стейкхолдерів: зменшення вартості медичної послуги для пацієнтів, задоволення персоналу лікарні та збільшення доходності для інвесторів, при цьому сам медичний заклад залишиться фінансово-стійким та конкурентно-привабливим у зовнішньому оточенні.

Механізм, що забезпечить таке становище, пропонується реалізувати через інтеграцію проектних, портфельних, програмних та стратегічних інструментів з урахуванням специфіки проектно-орієнтованого медичного закладу. Концептуальна схема інтеграційних механізмів приведена на рис. 2.

На схемі показано, що для будь-яких змін у кількісних та якісних показниках лікувальних проектів, що відповідають стратегічним цілям ПОМЗ, треба ініціювати інші, так би кажучи, додаткові проекти, які і забезпечать додану цінність. Це завдання виконує інтеграційний модуль, який фактично є конструктором проектів та програм. Конструювання відбувається за результатами аналізу кількісних показників очікувань інвесторів/власників ПОМЗ та споживачів медичних послуг/пацієнтів відповідно: $S = (s_1, s_2, \dots, s_n)$; $I = (i_1, i_2, \dots, i_n)$. Фактично виконується гармонізація очікувань з урахуванням зовнішнього конкурентного середовища та нормативно-правової бази медичної галузі.

Розробка методології інтегрованого управління ПОМЗ потребує використання певної групи означень та термінів, задля забезпечення сталого розвитку медичного закладу у прогнозованому горизонті планування. Як було показано в аналізі, «медичний» сегмент проектного управління формується та використовує певний термінологічний апарат. В рамках проведеного дослідження виявилася необхідність узагальнення, уточнення та подекуди введення нових термінів, що доповнюють термінологічну базу управління проектами.

Тобто, інтегроване управління сталим розвитком ПОМЗ, управління медичними проектами, програмами та портфелями, стратегічне, тактичне та оперативне управління, потребує сформуванню термінологічний базис задля управління проектно-орієнтованими організаціями в медичному сегменті економіки.

Існуючий термінологічний апарат управління проектами потребує наукового редагування, бо результати медичних проектів є різноплановими, визначаються ціннісно-орієнтованими показниками та також потребують інтегративного управління. Стратегічні результати розвитку ПОМЗ визначаються не лише одержанням прибутку, а й збереженням та покращенням здоров'я пацієнтів, що може проявлятися в далекій перспективі.

Тому, складність поведінки, складність структури та складність управління ПОМЗ вимагатимуть не тільки розширити термінологічну базу знань з методології проектно-орієнтованого управління проектами, програмами, та портфелями проектів, але й формалізувати алгоритм управління отриманням очікуваної цінності усіма учасниками процесів функціонування ПОМЗ.

Існуючий тезаурус управління проектами, програмами, портфелями характеризується відсутністю уніфікованої термінологічної бази знань з медичного сегменту управління.

Тому, впровадження до управління проектами нових визначень розширить термінологічну базу знань, забезпечить гармонійну інтеграцію процесів стратегічного та проектно-орієнтованого управління медичними закладами.

Аналіз проектів, портфелів і програм ПОМЗ дозволив сформуванню такий тезаурус.

Означення 1. *Проектно-орієнтований медичний заклад* — це будь-який медичний заклад (будь-якої форми власності, підпорядкованості, рівня надання медичної допомоги), який домінуючу частину доходу отримує як результат проектної діяльності.

Означення 2. *Управління ПОМЗ* — це формування та впровадження сукупності керуючих впливів для забезпечення досягнення результатів/продуктів поточних проектів та операційної діяльності.

Означення 3. *Стратегічне управління ПОМЗ* — це формування та впровадження сукупності керуючих впливів на проекти, портфелі, програми, для забезпечення досягнення сталого розвитку медичного закладу через досягнення кількісних та якісних результатів/продуктів поточних проектів, портфелів, програм.

Означення 4. *Інтегроване управління ПОМЗ* — це формування та впровадження сукупності керуючих впливів для конструювання проектів, портфелів, програм, їх взаємодії, для забезпечення

досягнення сталого розвитку медичного закладу через досягнення кількісних та якісних результатів/продуктів поточних проектів, портфелів, програм.

Означення 5. Медичний проект P^M (МП) – це складна система взаємопов’язаних медичних процесів $\{Y\}$, які на виході формують медичний продукт/результат/цінність $\{V\}$ для всіх учасників $\{S\}$, з урахуванням допусків та обмежень $\{M, R, I, B, T, V, Risk\}$.

$$P^M = \{M, Y, R, I, B, T, V, S, Risk\}$$

де M – мета проекту; Y – комплекс медичних процесів; R – ресурси проекту; I – інвестиційні/фінансові надходження; B – бюджет проекту; T – часові обмеження проекту, V – (value) продукт/результат/цінність; S – стейкхолдери медичного проекту; $Risk$ – ризики медичного проекту.

Означення 6. Управління МП – це формування та впровадження сукупності керуючих впливів для забезпечення досягнення результатів/продуктів $\{V\}$ поточних проектів та задоволення очікувань всіх учасників $\{S\}$.

Означення 7. Портфель медичних проектів PfP^M (ПМП) – це складна система взаємопов’язаних медичних проектів $\{P^M\}$, які на виході формують медичні продукти/результати/цінність $\{V_i\}$ для досягнення стратегічних цілей $\{M_i^{St}\}$ для всіх учасників $\{S\}$, з урахуванням допусків та обмежень $\{M_i^{St}, R, I, B, T, V, Risk\}$.

$$PfP^M = \{P^M, M_i^{St}, Y, R, I, B, T, V_i, S, Risk\}$$

Означення 8. Управління ПМП – це формування та впровадження сукупності керуючих впливів для забезпечення досягнення стратегічних цілей $\{M_i^{St}\}$ та задоволення очікувань всіх учасників $\{S\}$.

Означення 9. Програма медичних проектів PrP^M (ПрМП) – це складна система взаємопов’язаних медичних проектів $\{P^M\}$, які на виході формують продукт/результат/цінність програми $\{V^{Pr}\}$, який забезпечить формування доданої стратегічної цінності $\{\Delta V^{St}\}$ для досягнення стратегічних цілей $\{M_i^{St}\}$ та цілей програми $\{M^{Pr}\}$ для всіх учасників $\{S\}$, з урахуванням допусків та обмежень $\{M^{Pr}, M_i^{St}, R, I, B, T, \Delta V^{St}, V^{Pr}, Risk\}$.

$$PrP^M = \{M^{Pr}, M_i^{St}, R, I, B, T, \Delta V^{St}, V^{Pr}, Risk\}$$

Означення 10. Управління ПрМП – це формування та впровадження сукупності керуючих впливів для забезпечення досягнення продукту/результату/цінності програми $\{V^{Pr}\}$, який забезпечить формування доданої стратегічної цінності $\{\Delta V^{St}\}$, з урахуванням допусків та стратегічних цілей $\{M_i^{St}\}$ та цілей програми $\{M^{Pr}\}$ та задоволення очікувань всіх учасників $\{S\}$.

Означення 11. Лікувальний проект P_{mt}^M – це складна система взаємопов’язаних лікувальних процесів $\{Y_{mt}\}$, які на виході формують лікувальний продукт/результат/цінність $\{V_{mt}\}$ для всіх учасників $\{S\}$, з урахуванням допусків та обмежень $\{M, R, I, B, T, V_{mt}, Risk\}$. Різновид медичного проекту.

$$P_{mt}^M = \{M, Y_{mt}, R, I, B, T, V_{mt}, S, Risk\}$$

де M – мета проекту; $\{Y_{mt}\}$ – (medical treatment) комплекс лікувальних процесів; R – ресурси проекту; I – інвестиційні/фінансові надходження; B – бюджет проекту; T – часові обмеження проекту, V_{mt} – (medical treatment value) лікувальний продукт/результат/цінність; S – стейкхолдери лікувального проекту; $Risk$ – ризики лікувального проекту.

Означення 12. Організаційний проект P_o^M – це складна система взаємопов’язаних організаційних процесів $\{Y_o\}$, які на виході формують організаційний продукт/результат/цінність $\{V_o\}$ для всіх учасників $\{S\}$, з урахуванням допусків та обмежень $\{M, R, I, B, T, V_o, Risk\}$. Різновид медичного проекту.

$$P_o^M = \{M, Y_o, R, I, B, T, V_o, S, Risk\},$$

де M – мета проекту; $\{Y_o\}$ – (organizational) комплекс організаційних процесів; R – ресурси проекту; I – інвестиційні/фінансові надходження; B – бюджет проекту; T – часові обмеження проекту, V_o – організаційний продукт/результат/цінність; S – стейкхолдери організаційного проекту; $Risk$ – ризики організаційного проекту.

Означення 13. Науковий проект P_s^M – це складна система взаємопов’язаних організаційних процесів $\{Y_s\}$, які на виході формують організаційний продукт/результат/цінність $\{V_s\}$ для всіх учасників $\{S\}$, з урахуванням допусків та обмежень $\{M, R, I, B, T, V_s, Risk\}$. Різновид медичного проекту.

$$P_s^M = \{M, Y_s, R, I, B, T, V_s, S, Risk\},$$

де M – мета проекту; $\{Y_s\}$ – (science) комплекс наукових процесів; R – ресурси проекту; I – інвестиційні/фінансові надходження; B – бюджет проекту; T – часові обмеження проекту, V_s – науковий продукт/результат/цінність; S – стейкхолдери наукового проекту; $Risk$ – ризики наукового проекту.

Означення 14. Портфель лікувальних проектів PfP_{mt}^M (ПМП) – це складна система взаємопов’язаних лікувальних проектів $\{P_{mt}^M\}$, які на виході формують лікувальні продукти/результати/цінність $\{V_i\}$ для досягнення стратегічних цілей $\{M_i^{St}\}$ для всіх учасників $\{S\}$, з урахуванням допусків та обмежень $\{M_i^{St}, R, I, B, T, V, Risk\}$. Різновид медичного портфелю.

$$PfP_{mt}^M = \{P_{mt}^M, M_i^{St}, Y, R, I, B, T, V_i, S, Risk\},$$

Означення 15. Портфель організаційних проектів PfP_o^M (ПМП) – це складна система взаємопов’язаних організаційних проектів $\{P_o^M\}$, які на виході формують організаційні продукти/результати/цінність $\{V_i\}$ для досягнення стратегічних цілей $\{M_i^{St}\}$ для всіх учасників $\{S\}$, з урахуванням допусків та обмежень $\{M_i^{St}, R, I, B, T, V, Risk\}$. Різновид медичного портфелю.

$$PfP_o^M = \{P_o^M, M_i^{St}, Y, R, I, B, T, V_i, S, Risk\}$$

Означення 16. Портфель наукових проектів PfP_s^M (ПМП) – це складна система взаємопов’язаних наукових проектів $\{P_s^M\}$, які на виході формують наукові продукти/результати/цінність $\{V_i\}$ для досягнення стратегічних цілей $\{M_i^{St}\}$ для всіх учасників $\{S\}$, з урахуванням допусків та обмежень $\{M_i^{St}, R, I, B, T, V, Risk\}$. Різновид медичного портфелю.

$$PfP_s^M = \{P_s^M, M_i^{St}, Y, R, I, B, T, V_i, S, Risk\}$$

Означення 17. Продукт медичного проекту – те, що замовник отримує в результаті реалізації лікувального, організаційного та наукового проекту.

Продукт лікувального проекту – це стан споживача продукту проекту (пацієнта), при якому з регламентованою ймовірністю забезпечується порятунок його життя, стабілізація стану, покращення якості життя. Під «забезпеченням» розуміється повне і своєчасне надання медичної допомоги за діючим на даний час протоколом лікування.

Особливістю медичного та лікувального проекту є оцінка роботи лікувального та допоміжного персоналу у випадку, коли життя не врятоване, стабілізація стану не настала та покращення якості життя не отримано, але протокол лікування виконано у повному обсязі та своєчасно.

Як оцінювати даний випадок, за умов, що всі необхідні ресурси було витрачено?

З точки зору управління ПОМЗ пропонується вважати, що у даному випадку продукт проекту сформовано, тобто лікувальну послугу надано, але цінність — не отримана.

Означення 18. Цінність лікувального проекту – гармонійна характеристика стану пацієнта (споживача продукту лікувального проекту), яка визначається задоволенням його потреб та оцінюється за суб'єктивною оцінкою пацієнта та стандартизованими кількісними медичними показниками.

Означення 19. Стейкхолдери медичного проекту – це сукупність фізичних осіб та організацій, що можуть позитивно або негативно вплинути на результати медичних проектів (на продукт та цінність). У контексті ПОМЗ до стейкхолдерів медичних проектів віднесено: інвестори або власники ПОМЗ, адміністрація, медичний та допоміжний персонал, постачальники та обслуговуючі організації, пацієнти та їх рідні. Для кожного з видів медичних проектів слід уточнити групу стейкхолдерів, що планується зробити у наступних дослідженнях.

Означення 20. Споживачі продукту медичного проекту також розподіляються за видами: ЛП — пацієнти та їх рідні; ОП — пацієнти та їх рідні; медичний та допоміжний персонал; НП — медичний персонал та пацієнти.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. У результаті дослідження виділено проблему протиріччя інтересів основних стейкхолдерів проектів ПОМЗ, до яких відносяться інвестори або власники бізнесу та споживачі медичних послуг, основні обмеження лікувальних проектів і запропоновано концептуальну схему інтегрованого управління ПОМЗ, що дозволяє керувати змінами у кількісних та якісних показниках лікувальних проектів, що відповідатимуть стратегічним цілям ПОМЗ, через ініціацію інших, додаткових проектів, які і забезпечать додану цінність.

Крім того, виявлено відсутність уніфікованої термінологічної бази знань з медичного сегменту управління проектами, програмами і портфелями та запропоновано впровадити до управління проектами нових визначень саме у медичному сегменті, що є невід'ємним фактором гармонійної інтеграції процесів стратегічного та проектно-орієнтованого управління медичними закладами.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Державна політика у сфері охорони здоров'я : кол. моног. : у 2 ч. / [кол. авт. ; упоряд. проф. Я. Ф. Радиш ; передм. та за заг. ред. проф. М. М. Білинської, проф. Я. Ф. Радиша]. – К. : НАДУ, 2013. – 396 с.
2. Лехан В. М. Стратегія розвитку системи охорони здоров'я: український вимір / В. М. Лехан, Г. О. Слабкий, М. В. Шевченко. – К., 2009. – 34 с.
3. Солоненко І. М. Управління організаційними змінами у сфері охорони здоров'я : монографія / І. М. Солоненко, І. В. Рожкова. – К. : Фенікс, 2008. – 276 с.
4. Долот В. Д. Основні напрями та пріоритети реформування сфери охорони здоров'я України [Електронний ресурс] / В. Д. Долот // Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2012. – № 12. – Режим доступу : <http://www.du.nayka.com.ua>.
5. Національна стратегія реформування системи охорони здоров'я в Україні на період 2015–2020 років [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://healthsag.org.ua/strategiya/>
6. Про внутрішнє та зовнішнє становище України у сфері національної безпеки : аналіт. доп. Нац. ін-ту стратег. дослідж. до позачергового Послання Президента України до Верховної Ради України. – К. : НІСД, 2014. – 148 с.
7. Клименко П. М., Грабовський В. А. Системний підхід до управління закладами охорони здоров'я // Клименко П. М., Грабовський В. А. // К., Вісник НАДУ. Серія: державне управління. Соціальна і гуманітарна політика - 2014 - №3 – с.136-141
8. Масауд Али Алгхдафи А. Султан. Формирование портфеля проектов малых медицинских предприятий на основе оппортунистического похода / Масауд Али // Диссертация на соискание научной степени кандидата технических наук. [Електронний ресурс] — Режим доступу:

http://ubgd.lviv.ua:8080/bitstream/handle/123456789/609/%D0%A1%D1%83%D0%BB%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%9C%D0%B0%D1%81%D0%B0%D1%83%D0%B4_dis.pdf?sequence=1&isAllowed=y

9. Романенко М.В. Механізми проектно-орієнтованого управління в галузі охорони здоров'я / М.В. Романенко. [Рукопис] // Дисертація на здобуття вченого ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.13.22 – Управління проектами і програмами. – Одеський національний морський університет, Одеса, 2012р.

10. Ровинская Н.Ю. Модель жизненного цикла проекта организационных изменений / Н.Ю. Ровинская // Управление развитием сложных систем. – 2016. – № 26. – С. 98 – 104.

11. Данченко Е.Б., Принципы стратегического управления проектами, программами и портфелями медицинского учреждения / Данченко Е.Б., Лепский В.В. // Вісник НТУ «ХП». Серія: Стратегічне управління, управління портфелями, програмами та проектами. – Х. : НТУ «ХП», 2017. – № 1 (117_).

12. Лепский В.В. Концепция стратегического управления проектами, программами и портфелями медицинского учреждения. Управління проектами, програмами, портфелями: Тези доповідей 1-ї Міжнародної науково-практичної конференції: [у 2т.] // Відповідальний за випуск Тесленко П.О. – Том 2. – Одеса: Бондаренко М.О., 2016. – 148 с., с.75-77.

REFERENCES

1. Bilyns'ka, M.M. and Radysh, Ya.F. (Editors). (2013). Derzhavna polityka u sferi okhorony zdorov'ia [Public policy in health care]. Kyiv, Ukraine: National Academy for Public Administration under the President of Ukraine, 396. (Ukr)

2. Lekhan, V.M., Slabkyj, H.O. and Shevchenko, M.V. (2009). Stratehiia rozvytku systemy okhorony zdorov'ia: ukrains'kyj vymir [The development strategy of the health system: Ukrainian Dimension], Kyiv, Ukraine, 34. (Ukr)

3. Solonenko, I.M. and Rozhkova, I.V. (2008). Upravlinnia orhanizatsijnymy zminamy u sferi okhorony zdorov'ia [Management of organizational changes in health care]. Kyiv, Ukraine: Feniks, 276. (Ukr)

4. Dolot V.D. (2012). Osnovni napryamy ta priorytety reformuvannya sferyokhorony zdorov'ya Ukrayiny [The main directions and priorities of healthcare reform Ukraine]. Derzhavne upravlinnya: udoskonalennya ta rozvytok - Public administration, improvement and development., 12. Retrieved from: <http://www.du.nayka.com.ua>. (Ukr)

5. National strategy for healthcare reform in Ukraine in 2015-2020 years [National strategy for healthcare reform in Ukraine in 2015-2020 years]. Retrieved from: <http://healthsag.org.ua/strategiya/>. (Ukr)

6. (2014), Pro vnutrishnie ta zovnishnie stanovysche Ukrainy u sferi natsional'noi bezpeky: Analychna dopovid' Natsional'noho instytutu stratehichnykh doslidzhen' do pozacherhovoho Poslannia Prezydenta Ukrainy do Verkhovnoi Rady Ukrainy [On the internal and external situation of Ukraine in the sphere of national security: Analytical report of the National Institute for Strategic Studies extraordinary President of Ukraine to the Verkhovna Rada of Ukraine], Kyiv, Ukraine. (Ukr)

7. Klymenko P. M., Hrabovskyi V. A. (2014). Systemnyi pidkhid do upravlinnia zakladamy okhorony zdorovia [Systemnyi pidkhid do upravlinnia zakladamy okhorony zdorovia]. Kyiv, Ukraine: National Academy for Public Administration under the President of Ukraine. Governance. The social and humanitarian policy, 3 – 136-141. (Ukr)

8. Masaud Ali Alghdafi A. Sultan. Formirovanie portfelya proektov malyyh meditsynskikh predpriyatiy na osnove opportunisticheskogo pohoda [Formation of a portfolio of small business health projects on the basis of the opportunist campaign] // Thesis for the degree of candidate of technical sciences. Available: http://ubgd.lviv.ua:8080/bitstream/handle/123456789/609/%D0%A1%D1%83%D0%BB%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%9C%D0%B0%D1%81%D0%B0%D1%83%D0%B4_dis.pdf?sequence=1&isAllowed=y (Rus)

9. Romanenko M.V. (2012). Mekhanizmy proektno-orientovanoho upravlinnia v haluzi okhorony zdorovia [Mechanisms of project-oriented management in health care], [handwriting]. Candidate's thesis. Odessa: Odessa National Maritime University. (Ukr)

10. Rovinska, N. (2016). Model zhiznennogo tsikla proekta organizatsionnyih izmeneniy [The model of life cycle project of organization changes]. Management of Development of Complex Systems, 26, 98-104. (Ukr)

11. Danchenko E.B. & Lepskiy V.V. (2017). Pryntsypy stratehicheskoho upravleniya proektamy, prohramamy y portfeliamy medytsynskoho uchrezhdeniya [Pryntsypy stratehicheskoho upravleniya proektamy, prohramamy y portfeliamy medytsynskoho uchrezhdeniya]. Vistnyk NTU "KPI". Series: Strategic management, portfolio management, program and project. Kharkiv, Ukraine: NTU "KPI", 1. (Rus)

12. Lepskiy V.V. (2016). Kontseptsiya strategicheskoho upravleniya proektami, programmami i portfelyami meditsynskoho uchrezhdeniya [Concept stratehicheskoho management projects, programs and portfolios of medical institutions]. Proceedings from МІМ '16: I Mizhnarodna naukovo-praktychna konferentsiia «Upravlinnia proektamy, prohramamy, portfeliamy» – The First International Scientific and Practical Conference «Management of projects, programs, portfolios». (Vol. 2), (pp. 75-77). Odessa, Ukraine.: Bondarenko M.O., 148. (Rus)

РЕФЕРАТ

Лепський В.В. Концептуальна модель та термінологічний базис інтегрованого управління медичними закладами / В.В. Лепський // Вісник Національного транспортного університету. Серія «Технічні науки». Науково-технічний збірник. – К. : НТУ, 2017. – Вип. 1 (37).

У статті запропоновано концептуальну схему інтегрованого управління проектно-орієнтованими медичними закладами (ПОМЗ) та розширення термінологічної бази управління проектами, програмами та портфелями проектів визначеннями саме у медичному сегменті.

Об'єкт дослідження – інтегроване управління медичними закладами України як проектно-орієнтованими організаціями.

Мета роботи – пошук шляхів усунення протиріч та формування таких механізмів управління медичних закладів, що задовольнятимуть усіх стейкхолдерів медичних проектів, програм, портфелів, та забезпечуватимуть ефективну діяльність закладів та їх розвиток, як проектно-орієнтованих організацій.

Методи дослідження – системний підхід та системний аналіз процесу управління ПОМЗ.

Для подолання протиріч і розривів у процесі управління ПОМЗ, стратегічного задоволення основних стейкхолдерів та забезпечення тим самим його сталого розвитку, задля зміни структури лікувального проекту або додання йому додаткової цінності у рамках діючої структури пропонується ініціювати додаткові проекти забезпечення, наукові проекти, комплекс проектів у формі портфелю та спеціальні програми. Це може бути програма інформатизації закладу, або програма/портфель освоєння нового протоколу лікування, програма/портфель впровадження нового медичного обладнання, яка включатиме підготовку приміщення, підвищення кваліфікації та навчання персоналу, зміну протоколу лікування та зміну проектів забезпечення.

Лише за таких умов можуть бути задоволені інтереси стейкхолдерів: зменшення вартості медичної послуги для пацієнтів, задоволення персоналу лікарні та збільшення доходності для інвесторів, при цьому сам медичний заклад залишиться фінансово-стійким та конкурентно-привабливим у зовнішньому оточенні.

Механізм, що забезпечить таке становище, пропонується реалізувати через інтеграцію проектних, портфельних, програмних та стратегічних інструментів з урахуванням специфіки проектно-орієнтованого медичного закладу. Для забезпечення такої інтеграції також пропонується розширити термінологічну базу управління проектами, програмами та портфелями проектів термінами саме медичного сегменту, що має свою специфіку.

Результати статті можуть бути використані в управлінні проектно-орієнтованими медичними закладами. Доповнення термінологічної бази управління проектами термінами медичного сегменту є доцільним для застосування методологій та стандартів управління проектами, програмами і портфелями проектів саме у сфері охорони здоров'я.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ, ПРОГРАМАМИ, ПОРТФЕЛЯМИ, МЕДИЧНИЙ ЗАКЛАД, ІНТЕГРОВАНЕ УПРАВЛІННЯ МЕДИЧНИМ ЗАКЛАДОМ, ПРОЕКТНО-ОРИЄНТОВАНА ОРГАНІЗАЦІЯ, ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ БАЗИС.

ABSTRACT

Lepskiy V.V. Conceptual model and terminology base of integrated management of medical institutions. Visnyk National Transport University. Series «Technical sciences». Scientific and Technical Collection. – Kyiv: National Transport University, 2017. – Issue 1 (37).

The author in this article proposes a conceptual scheme of integrated management of project-oriented medical institutions (POMI) and addition the terminological database of management of projects, programs and portfolios by designations in the medical segment.

Object of study - Integrated Management of Ukrainian medical institutions as the project-oriented organizations.

Purpose - search for ways to eliminate contradictions and formation mechanisms of management of medical institutions that satisfy all stakeholders in health projects, programs and portfolios, and ensure effective operation of institutions and their development as project-oriented organizations.

Research methods - systematic approach and systematic analysis of the management of POMI.

To overcome contradictions and gaps in the management POMI strategic meeting basic stakeholders and ensuring thereby sustainable development, in order to change the structure of the medical project or give it added value within the existing structure is proposed to initiate additional projects of support, research projects, complex projects in the form of portfolios and special programs. It can be a program of informatization of institution, or program/portfolio of development of a new treatment protocol, program/portfolio of introduction of new medical equipment, which will include training facilities, training and education of personnel, change of treatment protocol and software projects.

Only under these conditions can be met stakeholder interests: reducing the cost of medical services for patients, hospital staff satisfaction and increased profitability for investors, and the very institution remains financially sustainable, competitive and attractive in the external environment.

The mechanism, which will ensure a position to implement proposed through the integration of projects, portfolios, programs and strategic tools specific to the design-oriented medical establishment. To ensure this integration also proposed to expand the terminological database of management of projects, programs and portfolios by terms in a medical segment that has their personal characteristics. The results of the article can be used in the management of project-oriented medical institutions. Supplement terminological database of project management by terms of medical segment is appropriate for applying the methodologies and standards at managing of projects, programs and portfolios of projects in health care.

KEY WORDS: MANAGEMENT OF PROJECTS, PROGRAMS, PORTFOLIOS, INTEGRATED FACILITY MANAGEMENT, MEDICAL INSTITUTION, PROJECT-ORIENTED ORGANIZATION, TERMINOLOGICAL BASE.

РЕФЕРАТ

Лепский В.В. Концептуальная модель и терминологический базис интегрированного управления медицинскими учреждениями / В.В. Лепский // Вестник Национального транспортного университета. Серия «Технические науки». Научно-технический сборник. – К. : НТУ, 2017. – Вып. 1 (37).

В статье предложены концептуальная схема интегрированного управления проектно-ориентированными медицинскими учреждениями (ПОМУ) и расширение терминологической базы управления проектами, программами и портфелями проектов определениями именно в медицинском сегменте.

Объект исследования - интегрированное управление медицинскими учреждениями Украины как проектно-ориентированными организациями.

Цель работы - поиск путей устранения противоречий и формирование таких механизмов управления медицинских учреждений, которые позволят удовлетворять всех стейкхолдеров медицинских проектов, программ, портфелей, и обеспечивать эффективную деятельность учреждений и их развитие, как проектно-ориентированных организаций.

Методы исследования - системный подход и системный анализ процесса управления ПОМУ.

Для преодоления противоречий и разрывов в процессе управления ПОМУ, стратегического удовлетворения основных стейкхолдеров и обеспечения тем самым его устойчивого развития, для изменения структуры лечебного проекта или придания ему дополнительной ценности в рамках

действующей структуры предлагается инициировать дополнительные проекты обеспечения, научные проекты, комплекс проектов в форме портфеля и специальные программы. Это может быть программа информатизации учреждения, или программа / портфель освоения нового протокола лечения, программа / портфель внедрение нового медицинского оборудования, которая будет включать подготовку помещения, повышение квалификации и обучение персонала, изменение протокола лечения и изменение проектов обеспечения.

Только при таких условиях могут быть удовлетворены интересы стейкхолдеров: уменьшение стоимости медицинской услуги для пациентов, удовлетворения персонала больницы и увеличение доходности для инвесторов, при этом само медицинское учреждение останется финансово-устойчивым и конкурентно-привлекательным во внешнем окружении.

Механизм, который обеспечит такое положение, предлагается реализовать через интеграцию проектных, портфельных, программных и стратегических инструментов с учетом специфики проектно-ориентированного медицинского учреждения. Для обеспечения такой интеграции также предлагается расширить терминологическую базу управления проектами, программами и портфелями проектов терминологией именно медицинского сегмента, который имеет свою специфику.

Результаты статьи могут быть использованы в управлении проектно-ориентированными медицинскими учреждениями. Дополнение терминологической базы управления проектами терминами медицинского сегмента целесообразно для применения методологий и стандартов управления проектами, программами и портфелями проектов именно в сфере здравоохранения.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: УПРАВЛЕНИЕ ПРОЕКТАМИ, ПРОГРАММАМИ, ПОРТФЕЛЯМИ, МЕДИЦИНСКОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ, ИНТЕГРИРОВАННОЕ УПРАВЛЕНИЕ МЕДИЦИНСКИМ УЧРЕЖДЕНИЕМ, ПРОЕКТНО-ОРИЕНТИРОВАННАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ, ТЕРМИНОЛОГИЧЕСКИЙ БАЗИС.

АВТОР:

Лепський В.В., кандидат медичних наук, Східноєвропейський університет економіки і менеджменту, доцент кафедри менеджменту та економіки охорони здоров'я, e-mail: cherkassymsek@ukr.net, тел. +38 (067)-593-11-02, Україна, 18000, м. Черкаси, вул. В'ячеслава Чорновола, 164/2

AUTHOR:

Lepskiy V.V., Candidate of Medical Sciences, East European University of Economics and Management, Associate Professor, Department of Management and Health Economics, e-mail: cherkassymsek@ukr.net, tel. +38 (067) – 593-1-02, Ukraine, 18000, Cherkassy, st. Chornovil, 164/2

АВТОР:

Лепский В.В., кандидат медицинских наук, Восточно-европейский университет экономики и менеджмента, доцент, кафедра менеджмента и охраны здоровья, e-mail: cherkassymsek@ukr.net, тел. +38 (067)-593-1102, Украина, 18000, г. Черкасы, ул. Вячеслава Чорновола, 164/2

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Данченко О.Б., доктор технічних наук, доцент, Університет економіки та права «КРОК», завідувача кафедрою бізнес адміністрування та управління проектами, Київ, Україна.

Мельниченко О.І., кандидат технічних наук, професор, Національний транспортний університет, професор кафедри транспортного права та логістики, Київ, Україна.

REVIEWER:

Danchenko E.B., doctor of Technical Science, docent, University of Economics and Law "KROK", head of department of business administration and project management, Kyiv, Ukraine.

Melnichenko A.I., candidate of Technical Science, professor, National transport university, professor of department of a transport law and logistic, Kyiv, Ukraine.